

 <p>dr. Lichtenstein András tanársegéd SZTE ÁJTK Bűnügyi Tudományok Intézete</p>	<p>Témavázlatok és jogesetek a Büntető eljárásjog II. gyakorlathoz</p> <p>Az előkészítő ülés</p>	Olvasólecke:	
			3 oldal
			6 perc
		Kapcsolódó videólecke:	
			9 perc

I. Összefoglaló

Az előkészítő ülés a vádemelést követően a tárgyalás érdemi előkészítése érdekében tartott nyilvános ülés, amely a vád tárgyát képező bűncselekményt beismerő és azt be nem ismerő vádlott számára egyaránt biztosítja a közreműködés lehetőségét a büntetőeljárás további menetének alakításában. Az előkészítő keretei között megvalósuló „terhelti együttműködés” nincs előzetes és formális megegyezéshez kötve, ugyanakkor a törvény lehetőséget biztosít az ügyészség számára arra, hogy a vádiratban a büntetés, vagy intézkedés nemére és tartamára, illetve mértékére indítványt (ún. „mértékes indítvány”) tegyen, ösztönözve ezzel a vádlottat a beismerő vallomás megtételére a tisztességes eljárás követelményének tiszteletben tartásával. A vád tárgyát képező bűncselekmény elkövetését beismerő vádlott egyúttal lemondhat a tárgyaláshoz való jogáról, ezzel megteremtheti annak lehetőségét, hogy a beismerését elfogadó bíróság már az előkészítő ülésen ítéletet hozzon. A bűnösségét be nem ismerő vádlott pedig a további bizonyítás irányának és kereteinek kijelölésében és bíróság általi rögzítésében működhet közre, elkerülve ezzel az a szükségtelen bizonyítás felvételét és egyúttal elősegítve az az ügy időszerű befejezését.

II. Alapvető ismeretek és fogalmak

Előkészítő ülés: Az előkészítő ülés a vádemelés után a tárgyalás előkészítése érdekében tartott nyilvános ülés, amelyen a vádlott és a védő a tárgyalást megelőzően kifejtetheti a váddal kapcsolatos álláspontját és közreműködhet a büntetőeljárás további menetének alakításában. [Be. 499. § (1) bek.]

Előkészítő ülés időpontja: A vádirat kézbesítésétől számított három hónapon belül, de védői indítványra - feltételekkel - a vádirat kézbesítésétől számított egy hónapon túl. [Be. 499. § (2)-(3) bek.]

Jelenlét az előkészítő ülésen: Az előkészítő ülésen az ügyész és a vádlott jelenléte kötelező. Ha az eljárásban védő vesz részt, az előkészítő ülés a védő távollétében nem tartható meg (függetlenül attól, hogy az eljárásban a Be. 44. § alapján kötelező-e a védelem). [Be. 499. § (5) bek.]

Bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának *konjunktív* feltételei: [Be. 504. § (2) bek.]

- a vádlott e nyilatkozatának természetét és jóváhagyásának következményeit megértette,
- a vádlott beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik,
- a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják

Bizonyítási indítványok előterjesztésének korlátozottsága: A bizonyítási indítványokat jogkövetkezmények nélkül főszabály szerint a tárgyalás előkészítése során (legkésőbb az előkészítő ülésen) lehet előterjeszteni. A főszabály alól kivétel, ha az indítvány alapjául szolgáló tény vagy bizonyítási eszköz az előkészítő ülést követően keletkezett, vagy arról az indítványozó önhibáján kívül az előkészítő ülést követően szerzett tudomást; valamint ha az indítvány valamely bizonyítási eszköz bizonyító erejének, bizonyítás eredményének cáfolatára szolgál, feltéve, hogy ennek módja, eszköze csak a lefolytatott bizonyításból vált számára felismerhetővé. [Be. 520. § (1) bek.]

III. Ellenőrző kérdések

1. Határozza meg az előkészítő ülés törvényi fogalmát!
2. Hogyan alakul az előkészítő ülés időpontja?
3. Hogyan alakul az előkészítő ülésen jelenlévők köre?
4. Melyek a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának konjunktív feltételei?
5. Mit jelent a bizonyítási indítványok előterjesztésének korlátozottsága?

IV. Kapcsolódó szakirodalom

- BELOVICS ERVIN – ERDEI ÁRPÁD (szerk.): *A büntetőeljárás törvény magyarázata*. HVG Orac, Budapest, 2017.
- BELOVICS ERVIN – TÓTH MIHÁLY: *A büntetőeljárás törvény magyarázata*. HVG Orac, Budapest, 2020.
- POLT PÉTER (szerk.): *Kommentár a büntetőeljárás törvényhez*. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
- BELEGI JÓZSEF (szerk.): *Büntetőeljárásjog I-II. – Kommentár a gyakorlat számára*. HVG Orac, Budapest, 2018.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.

